

RÁCZNÉ PÁLDY ESZTER

Táj- és kertépítész

Ráczné Páldy Eszter szerteágazó, művészi színvonalú táj-és kertépítészeti munkásságából adunk ízelítőt az alábbiakban. Keszthelyen, a Balaton partján, és az ország különböző pontjain sokan időznek szívesen azokon a gondosan alakított köztereken, amelyek az ő keze nyomát viselik. Legnagyobb munkái a Forma Zrt. építészcsapatával együttműködésben valósultak meg, szép példáját adva épület és kert elválaszthatatlan, harmonikus egységére. Grafikával és mesékkel is foglalkozik, számos meseíró- és illusztrátori pályázat díjazottja. Férjével és alkotótársával, Rác Tamás építésszel és öt fiúgyermekükkel Cserszegtomajon élnek, saját tervezésű vályogházukhoz harmonikusan illeszkedik saját tervezésű kertjük, otthonukat az általa készített szöttek és egyéb belsőépítészeti elemeket díszítik. Mindenben a teljességre törekednek. Azt a szellemiséget követik és képviselik, amelyet ősök is követtek. Nem másolnak, hanem e múltbéli gondolkodás mentén élik meg jelenüket, és mentik át azt a jövőnek.

ESZTER RÁCZNÉ PÁLDY

LANDSCAPE and GARDEN ARCHITECT

Below we provide a taste of the artistic work of Eszter Ráczné Páldy, an accomplished landscape and garden architect. The carefully crafted public spaces in Keszthely, on the shore of Lake Balaton, and at several other places in Hungary are well liked by residents and visitors alike. Her largest projects, carried out in cooperation with the team of architects employed by Forma Ltd, are beautiful examples of the harmonious coexistence of building and garden. She also creates graphic art and writes tales for children, and was granted several awards for her activity.

EGYM Vital Center – Keszthely, 1997

A Golden Yacca indián gyógynövényalapú termék gyártói olyan munkahelyet szerettek volna teremteni, amely az ott dolgozókat – a termék nevéhez méltóan – lelkiileg is megerősíti. Ez a szándék egyedi épületet eredményezett (építész: Sánta Gábor). E mellé egyedi, kikapcsolódásra is használható keretet – kertet – szerettek volna. Így jött létre a forrás, a patak, a kő a réztulipánnal, szolidan megjelenítve a teremtés három alkotóelemét. A park egésze színes növényekkel beültetett rekreációs kert, és a szabad mozgásra is alkalmas nagy, gyepes felületek együttese.

Club Dobogómajor – Cserszegtomaj, 1998

Dobogómajor Cserszegtomaj és Keszthely között létesült üdülőközpont, többféle épülettel, pihenési lehetőséggel. Párossal, Rácz Tamással közös alkotásunk, ahol az építészeti alapok meghatározása mellett alapvető szempont volt a pihenőfelületek, épületek közti terek kertként történő kialakítása. A több külön kiskerttel rendelkező, de egy épületben lévő apartmanok szeparáltságát, a sokféle ember viszonylag kis helyen történő nyugodt pihenését kertépítészeti eszközökkel lehetett megoldani. A terület régóta működik, pihenőfunkciója zavaratlan, amelyet zöld felülete is biztosít.

Bencés örökség helyreállítása - Zalaapáti, 2011

Zalaapáti található annak az öt bencés templomnak az egyike, amely a bencések örökségét hordozza. Ez címerükben az öt szív szimbólumaként szerepel. Az örökség megőrzését a nagyon leromlott templom és orgona felújítása jelentette, melyhez közös szándék szerint a templom melletti sötét és használaton kívüli kert átalakítása

◀ Keszthely, Várkert

is hozzátartozott. Az apró kert átalakítása a bencés regulához igazodva a letisztult, vagyis a lehető legegyszerűbb kialakítást célozta meg. A fölösleges növények ritkításával, a tér megnyitásával a kert – mint templomkert – szakrális funkciót kapott. Épített elemként 14 stációt helyeztünk el, kialakítva a keresztútjárás lehetőségét. Ugyanakkor a tér alkalmas szabadtéri misék celebrálására is. A kert működésének főpróbája a felújítási munkák befejezésével, az átadáskor le is zajlott.

Főtér – Zalaszentgrót, 2009

Zalaszentgrót főterének felújítása Deák László és az új piac épületét megvalósító Jankovics Gergely építész munkája. Ebben a környezetben a zöldfelületi elemek vizsgálata, kapcsolódási pontjainak feltérképezése, és a kiültetési tervek elkészítése volt a feladat.

Balaton-part – Keszthely, 2011

Évtizedek óta Keszthely mellett élve megérintett annak az egyedi tájnak a varázsa, amely csak ennek a vidéknek a sajátja. Hosszú idő telt el, mire kezdtem megsejteni, hogyan működik ez a táj, miért lehetett évezredek óta sokféle nép olvasztótégléje, hogyan jöhetett létre egy karakteres „Keszthely-kultúra”. A csodát még ma is

boncolgatom, a kutatást sosem lehet befejezni. Ennek a varázsnek része a keszthelyi Balaton-part. Létrejöttét kutatva – nemcsak a Festeticsek látható öröksége miatt, hanem annál sokkal régebbi időkre is visszanyúlva – elkerülhetetlen volt Keszthely történelmét, a város fejlődését, az épített környezet és a zöldfelületek kialakulását tanulmányozni. Ami itt született, az adottságok maximális figyelembevételével a terület békés, nyugodt használatát célozta meg, azzal a szándékkal, hogy távlatilag a keszthelyi Balaton-part kissé más hangulatot árásson, mint a mai. Olyan hosszú távú elképzelések alapjait kívántuk lerakni, amelyek megalapozzák a téren ma használaton kívül lévő patinás épületek újjáéledését, a terület ma működő és későbbi rendezvényeinek életét. A 19–20. század fordulójának pezsgő, társasági Balaton-parti élete volt az előképünk, mai formába öntve, mai eszközökkel, mai örömmel. Ehhez minden olyan vizsgálatot elvégeztünk, amely a hely életéhez tartozik, így a kapcsolódó területekre, zöldfelületi részekre is hosszú távú fejlesztési javaslatokat tettünk.

A Balaton-part I. ütemének építészeti kialakítása Rácz Tamás nevéhez fűződik, én a kertészeti rendezés tervezését végeztem. Balaton-parti javaslataink megvalósulása otthonosságot és aktív életet vitt a parti zöldfelületekbe. A Balaton-part fejlesztése pályázati forrásból, két ütemben valósult meg. A szándékok, melyeket az első ütemben megfogalmaztunk, alapul

szolgálhattak volna arra, hogy azokat a második ütem teljes egészében kibontsa. Az első ütem tervei erre épülve – a második ütem befejező munkáival kalkulálva – készültek. Sajnos ez a kibontás nem történt meg: a második ütem megvalósulása más elképzelések mentén, más szándékok érvényesülésével zajlott. Így a keszthelyi Balaton-part képe ma nem tükrözi azt az egységes arculatot, amelyet szándékaink szerint elindítottunk.

Főtér és piac megújítása – Keszthely, 2007-2012

Keszthely, a nagy múltú város a szocializmus óta zavarossá nőtt, közlekedéssel agyonterhelt központi teret kapott. A változások szele a tér megújulási igényét is magával hozta. A tervezés 2007-től indult, és gyakorlatilag az építkezések utolsó fázisáig, 2012-ig tartott a keszthelyi Forma Építészirodában. Ehhez kapcsolódott a kertészeti tervezés, amelynek jó része a Pagony Táj- és Kertépítész Irodában és vezetésével zajlott. Jómagam mint „keszthelyi képviselő” a napi konfliktusokat, tervezési egyeztetéseket voltam hivatott asztalnál és terepen megoldani. Keszthelyiként a tervezésnek az a felelőssége erősödött fel bennünk, hogy nap mint nap találkozunk saját alkotásunkkal, nap mint nap szembesülhetünk

azzal, hogy jó volt-e az elképzelésünk, évek alatt beír-e a megépített gondolat. Az építésnek, a tervezésnek ilyenfajta szembesüléssel kellene minden munka esetében visszaigazolást kapnia. Ez lehetőséget ad arra, hogy fel- és beismerjük, ha valami az évek során nem válik be, és lehetővé teszi azt az alázatot, hogy javíthassunk rajta.

A tervezés történelmi emlékek felkutatásával, a város szövetének vizsgálatával, a történelmi város és a mai város életének elemzésével kezdődött, és kis kockakövek lerakási rajzával, a játszótéri csavarok helyének megadásával stb. fejeződött be. Maga az építés, az „építés drámája”

minden megélhető mélységét megengedte átélni, főleg azoknak, akik a tiszta szándékokat képviselték. Ez olyan történet, aminek a végén lehet a téren sétálni, lehet kritikákat megfogalmazni, lehet pihenni, lehet mesélni. A tény, hogy a város nemcsak Főterét tekintve, hanem közlekedési rendjében, piacában, kapcsolódó tereiben is megváltozott, változást indukál a benne élőkben is. Aki szeretné megtudni, mi valósult meg az eredeti szándékokból, s mi az, amit elsöpört a kicsinyesség, azzal szívesen sétálunk egyet a város szívében. A keszthelyiek lassan változnak. A város óvatosan ébredezik. A tér és a várkert él. Reméljük, ez a munkánk az elkerülhetetlen hajnal közeledtét jelzi, s hozzátehet valamit az ébredéshez.

Danubius Health Spa Resort – Bük, 2011

A büki Danubius Szálloda fürdőlehetőségeinek bővítésére új medenceteret építtett (építész: Kurucz Szabolcs) a gyermekek élményfürdőzését előtérbe helyezve. A bővítés során az épülethez kapcsolódó környezetet az új funkciókhoz kellett igazítani. A medencetérhez teraszfelületet alakítottunk ki, melyen a felnőttek pihenhettek, a gyerekek számára pedig játszótérrel létesítettünk. A játékok egy része a meglévő játszószerkezetek újszerű elhelyezése volt, ezeket egészítettük ki hozzájuk illő elemekkel. A viszonylag kis területen megjelenő változás intenzív cserjeültetésekkel kapcsolódik a terület többi, alapvetően ligetes beültetésű beállt kertjéhez.